

STUDIJNÍ PROGRAM PEDAGOGIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU
Navazující magisterské studium

TEMATICKÉ OKRUHY K SZZ Z PEDAGOGIKY PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Platnost pro studenty s nástupem studia od 1. 10. 2021

- 1. Předškolní výchova ve vztahu k proměnám pojetí dítěte.** (Historický kontext vnímání dítěte a dětství. Proměny rodiny. Hnutí za práva dítěte.)
- 2. Vztah teorie a praxe výchovy dítěte předškolního věku a její vývoj.** (Od předškolní výchovy k předškolnímu vzdělávání, opora o teoretická východiska dané doby.)
- 3. Vznik a vývoj veřejné institucionální péče.** (Vzdělávání dětí v předškolním období v historické kontinuitě, současnosti a v komparaci se zahraničím.)
- 4. Východiska předškolního vzdělávání se zaměřením na směry a základní pedagogické kategorie.** (Pedagogický naturalismus a empirismus. Specifika volby cílů, obsahu, metod, organizace, hodnocení a spolupráce s rodinou.)
- 5. Kategorie lidských potřeb, jejich specifikace ve vztahu k dítěti v předškolním období a cesty jejich uspokojování.** (Východiska pojetí lidských potřeb v současnosti, pohled na jejich uspokojování z hlediska RVP PV a možností spolupráce mateřské školy a rodiny.)
- 6. Osobnostně orientovaná výchova a její východiska ve vzdělávacích teoriích.** (Svoboda dítěte a kultivace dětské skupiny, princip individualizace, respektování potřeb dítěte, pozitivismus a nedirektivní přístupy.)
- 7. Obsah předškolního vzdělávání a vzdělávací programy / kurikula v ČR a zahraničí.** (RVP PV, Program podpory zdraví, Začít spolu a další.)
- 8. Alternativní pedagogické systémy jako kořeny moderní školy a pedagogiky.** (J. Dewey, M. Montessori, R. Steiner, C. Freinet. Vliv jednotného a pluralitního působení na předškolní vzdělávání.)
- 9. Hnutí za novou výchovu – pedagogická východiska a kontext doby, česká škola mateřská.** (MŠ v první polovině 20.století její proměny, reformátorky té doby, snahy učitelek v zlepšení profesní přípravy.)
- 10. Plánování práce, metody a reflexe v současném pluralitním předškolním vzdělávání.** (Integrované pojetí – tematické bloky a projekty jejich zdroje a specifika, Problematika situačních zdrojů, individualizace a skupinová práce.)

11. **Hra jako východisko a základní princip dětství. Teorie hry. Vývoj dětských her.** (Volná hra jako významná dětská potřeba. Podmínky pro hru. Funkce hraček a pomůcek.)
12. **Hra jako metoda práce s předškolními dětmi. Specifika a přínos hry.** (Funkce učitele v iniciované hře. Využití hry pro pedagogickou diagnostiku. Základní myšlenky herní terapie.)
13. **Předškolní výchova jako problém sociální a vzdělávací politiky v ČR, EU a v zemích třetího světa.** (Legislativní zajištění. Vztah role státu a zajištění institucionální péče o dítě předškolního věku. Výchova dítěte jako veřejný zájem. Přínos mezinárodních institucí pro podporu dítěte, např. OSN, UNICEF aj.)
14. **Vztah předškolního a primárního vzdělávání. Komplexní pojetí podpory přechodu dítěte do primárního vzdělávání.** (Školní zralost a školní připravenost. Odklady školní docházky. Přípravné třídy.)
15. **Rozvoj pregramotnosti v předškolním vzdělávání.** (Vhodné oblasti pro podporu pregramotnosti dětí, zdroje v RVP PV a v metodických materiálech.)
16. **Situovanost dítěte ve společnosti.** (Rodina a její očekávání. Zájmové činnosti. Raná specializace. Nadané dítě.)
17. **Inkluze v předškolním vzdělávání** (Vymezení pojmu. Nerovnoměrný vývoj dětí ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání. Individualizace, diagnostika, diferenciacce. Práce učitele při plánování a realizaci vzdělávací nabídky.)
18. **Možnosti podpory rozvoje dítěte v mateřské škole.** (Děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí. Důsledky sociálního začleňování rodin – multikulturalita, interkulturní přístup atd. Možnosti MŠ pro spolupráci a stimulaci rodin.)
19. **Klima školy – skryté kurikulum.** (Environmentální, materiální a personálně sociální kontext. Specifika klimatu v mateřské škole. Motivovanost učitelů. Překážky kvalitního klima. Sociální kompetence učitele ve vztahu k pracovní skupině a rodinám. Kooperace na pracovišti. Presentace školy.)
20. **Osobnost učitele předškolního vzdělávání a jeho příprava.** (Profesní kompetence. Profesní etika. Pedagogická reflexe a sebereflexe. Další vzdělávání a jeho zdroje.)